

תה א ב ג מוי פמיה
מהלות שנת הליג
טוש"ע ארי"ס סימן שם
סעיף י:
א ד ה מוי פמיה מהל
שנת הלכה ג ופכ"ו
הלכה טו סגנו לאון סה
טוש"ע ארי"ס סימן שג
סעיף א:

מוסף רש"י

חריות. ענפי קשי בען
משהקשו שהלכות על לולבין
ונטל עלן שנתן קרי לון
מרות (ועיל ג.) שגדרין
לעצמם. שחמקן להספק
(ועיל קבה) כל לןקטם
מחיס קרי גבירה (ועיל
ג.) צריך לקשר. מעש'
(ועיל קבה) לקטש יחד
מעוד יוס להוכיח שלשים
עומדים, ואם לא קטש יחד
אסור לנטולן למח, ולא
אין יחד בתעסבה (ועיל ג.)
ומודרין. להמליד על דבר
הולכה (ועיל קמ).
הדרן עלך כל הכלים.
מפני האורחים. שיוען
לשול ואין מקום להסב,
ובמבני בטול בהמ"ד. שכן
למלמדים מקום לשב (ביצה
גה). ולא את הלף ולא
את החרדל. ומלולבין בשנת,
שאינם ראויים היום, לא זה
בשול ולא זה לטמון. לוף שים
קטניות מאין ראין למאכל
כשארין ואפילו לעשות
(בי"ם ק"ג).

מוסף תוספות

א. ולאוח שמשישין קרי
"תורת כל"י. רע"ש"א.
ב. צורת כלי קאמר.
רע"ש"א. ג. ותיקונו מוכיח
עליו שהוא מתוקן לכן.
רע"ש"א. דבגי היינו עין
בעלמא שולוק מבין
העצים, שאין עליו שום
הכרזה לל, ומה' צריך
שיתקנו במעשה גמור
וכי כרי שהיא ניכר שהוא
מתוק להיות פוחה ונוצל
בו, וכיסי כלים ג'כ
שבבאן אינן אלא דפק
בעלמא ולפי מצרין בהן
ר' יוחנן תורת כלי כלומר
שיעשה בו מעשה כרי
שהוא ניכר שהוא עומד
לכן. ח"י רי"ן. ז. והחשב
לרבנן דרשב"ג מעשה מה
שקושרו והכינו לכך.
לכ"ס פ"י ה. א. ששישין בו
מלאכה אחרת. לכ"ס פ"י
ו. ובהא הוא דפליג
ארשב"ג, דאלו רשב"ג
לא בעי לא מעשה ולא
קשירה אלא מחשבה
בעלמא. רע"ש"א. ז. והריכנו
פקק החלוץ. מוס' אל"ש.
ח. הדעלת טמאה. מוס'
האל"ש. ט. ולכאורה משמע
"מתנת" שהיא ד' או ה'
קופות חזני להם שיעור,
אלא אפ"י גדולות מאד,
אבל במ"ו מוכח שיש
להם שיעור וכן הוא וכי.
רע"ש"א. י. א"ל לימר סתם
מן המפורש. רע"ש"א.
יא. היו תורמים דאתם
הלשכה. אלמא דאתם
קופה ג' שאין הוא.
רע"ש"א.

רב נסים גאון

פרק שמונה עשר מפנין
ר' יהודה היא דאמר
מוקצה. ור' שמוען לית
ליה מוקצה. אצל כל פומא
[עייקן כל זוז] בפרק במב
מדליקין, וכבר פירשנו זה
בפרק יציאת השבת.

וביוצא בהן, אע"פ (שהן)
פי"ק שמונה עשר מפנין
לאת את האוצר שלא יתחיל באוצר תחילה, ומני רבי יהודה היא דאית ליה מוקצה. ובא שמואל ופריק פירוק אחר רבירים [נ"א: ודבריו] פשוטים הן. אבל סוגיא דשמעתא כרב חסדא, דמתניתא סתמא תנן כוותיה, שאין מחליקין באוצר תחילה, ולא בתבואה צבורה, ומבדק רב נחומי כמה שיעורי תבואה צבורה ותנא כמה שיעור תבואה צבורה לתך, ש"פ הילכתא חני מתניתא [מדקדקו] רבי' נ"א: דשקלינן [טריין] לפרושי טעמייהו. ויש מי שאומר הילכתא כשמואל דמקימ לתפתיין כרבי שמוען דלית ליה מוקצה והילכתא כוותיה.

וכי תימא הוא נמי דאיבא תורת כלי ע"ליו. פ' בקונטרס שהיא ראו לעשות שום תשימש אחר^א ואין נראה לר"ם כי למה יש לנו להזכיר שלדבר אחר יאה ראוי כיון שראוי לדבר זה אלא נראה לר"ם דה"פ דאיכא תורת כלי עליו^ב שתיקנו ועשה צו מעשה והכינו לכן^ג שמהאר שלכן תיקנו והכינו לכן יש תורת כלי עליו אפילו אינו ראוי לדבר אחר כמו חריות של דקל שאינן ראוי לטוש תשימש אלא לישביה חף על פי כן^ד יוכל להכניס ולנטולם בשבת^ה ואכניס נמי אמרינן לעיל לאו שיפשו עווד אי תורת כלי עליהם ממש^ו צריכא למימר דכלי ניטל לנזרך גופו והא דאמר' בעירוטין (ד' קב). נגר הנגרר עשה לו צית יד מהו א"ל צונכא קאמרת פירוט ושרי לאו משום דאי לא הוה צונכא ע"י הצית יד היה הוא אסור לדפילו לא חזי למילתא אחריתי כיון שתקנוהו צידים לכן היה מותר אפי' בלא צית יד אלא נראה לר"ם דהיה מיידי צנקמו דאסור לעיל מיני^ז צנקמו משום דמיחזי ככונה פ"י שנועץ הנגר בתוך הנקב צנקמפתן עד (ט) בתוך הארץ כדפירש בקונטרס הסם ועלה קאי הא עשה לו צית יד צאווה נגר שנקמו אי נמי שמואל לטעמיה דסבר דטעמא דרבי יהודה משום צנין אפילו בלא נעילת נגר בארץ וכן נראה יומר כי נקמו אין פתרונו נעילה בארץ אלא דומה שהוא מעין צנקמו רק שאינו נשמט ממש כדמוכח בדמיתא צמיגא למעלה דקתני נגר אס נשמט כולו אסור נקמו מותר רבי יהודה אומר נקמו אע"פ שאינו נשמט ולא נועד פירוט נקמו ה"טו צצירושלמי גרסינן נגר דר' אליעזר הוא קטור בגמי נשמט אסור נקמו רבי יעקב צר אחא מורה צראשי אצבעותיו (ז).

ומדבריהן צמדנו שפוקקין ומודרין. ואע"ג

דטפית לא מנצל ליה כמו פקק כדאמר' צפרק הישן (סוכה דף כמ). גצי קטין איכא למימר דמנצל ליה טפי מסדני^א ולא מצי למימר נמי פקק דמנזה שאני כדאמר' צמליה מכילתין (ד' קמ): גצי מדידה דתסם לא הוי דחול אצל פקק דמשום תוספת אהל דמני לצנין ליכא למישרי משום מנזה^ב:

הדרן עלך כל הכלים

מפנין ארבע וחמש קופות.

צירושלמי^ג מפרש כמה שיעור 'קופות כההוא דמינין' שלשה קופות של שלשה סאין^ד:

של

יהודה היא דאית ליה

שיש להם בית אחיזה ניטלין בשבת ואמר רב יהודה בר שילא אמר רב אסי אמר רבי יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן וכי תימא הוא נמי דאיבא תורת כלי עליו ומו בעי רשב"ג תורת כלי עליו והתניא^ה חריות של דקל שגדרן לשם עצים ונמלך עליהן לישביה צריך לקשר רשב"ג. אומר אין צריך לקשר רבי יוחנן סבירא ליה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא דר"ש רבי יצחק נפחא אפתחא דר"ש גלותא הלכה כרבי אליעזר מתיב רב עמרם^ו ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודרין וקושרין בשבת א"ל [אביי] מאי דעתך משום דקתני סתמא נגר הנגרר נמי סתמא היא ואפי' הכי^ז מעשה רב: **מתני'** (כל) כיסוי הכלים שיש להם בית אחיזה ניטלין בשבת א"ר יוסי בד"א "בכיסוי קרקעות אבל בכיסוי הכלים בין כך ובין כך ניטלין בשבת: **גמ'** אמר רב יהודה בר שילא א"ר אסי א"ר יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן דכ"ע כסוי קרקעות אם יש להן בית אחיזה אין אי לא לא כסוי הכלים אע"ג דאין להם בית אחיזה כי פליגי בכלים דחבריניהו בארעא מ"ם גורינן ובמ"ם לא גורינן לישנא אחרתא כי פליגי בכיסוי תנור מר מדמי ליה לכיסוי קרקע ומר מדמי ליה לכיסוי כלים:

הדרן עלך כל הכלים

מפנין א"ד אפילו ארבע וחמש קופות של תבן ושל תבואה מפני האורחים ומפני בטול בהמ"ד^א אבל לא את האוצר מפני תרומה בהורה ודמאי ומעשר ראשון שנישלה תרומתו ומעשר שני והקדש שגפרו והתורמוס היבש מפני שהוא מאכל^ב לעצים א"ל לא את המטבל ולא את מעשר [ראשון] שלא נטלה תרומתו ולא את מעשר שני והקדש שלא נפרו ולא^ג את הלוף ולא את החרדל ר' שמעון בן גמליאל^ד מתיר בלוף מפני שהוא מאכל עורבין חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדים אם התקינו למאכל בתמה מטלמלין אותן ואם לאו אין מטלמלין אותן: **גמ'** השתא חמש מפנין ארבע מיבעיא^ה אמר רב חסדא ארבע מחמש^ו איבא דאמרי^ז ארבע מאוצר קטן וחמש מאוצר גדול ומאי אבל לא את האוצר שלא יתחיל באוצר תחלה ומני רבי מוקצה ושמואל אמר ארבע וחמש כדאמרי

שיש להן צים אחיזה. צית יד: ה"ג ואמר רב יהודה והוא שיט סורס כלי עליהן שהכיסוי ראוי לתשימש (ה) עצמו הוא דינטלין בשבת ואם אין תורת כלי עליו לא אמרינן כיסוי כלי הוה כלי. ולתמות שידה מיבבה ומגדל דמנא ממני^ח ניטלין יש תורת כלי עליהן דראויין ליטש עליהן ולתת עליהן מונות לקטן ולקמן מפרש אמאי צענין צית אחיזה הואיל ותורת כלי עליהן. אלמא לרבי יוחנן מידי דליכא תורת כלי עליו לא מטלטלין והאי קנה מאי תורת כלי עליו איכא אי משום דפותח ונועל בו אין זו תורת כלי עליו אלא תורת צנין: ו"ס הכא נמי דאיכא סורס כלי עליו. שראוי להפק צו זימים או לפצע צו אגוזים (ט): (ס) סורס כלי עליו. אפי' אינו ראוי לדבר אחר): סצירא ליה כווספיה צחדא. דמתוקן ואע"פ שאינו קשור: ופליג עליה צחדא. דצעני תורת כלי: הלכא צריצי אליעזר. דצענין קשור ותלוי: מדצריסו למדנו. צפ' בתרא (א) צימני אצי של ר' לזוק וצימני אצל שאלו צן צניטים שפקקו את המאור צטפית וקשרו את המקודה צגמי לידע אם יש צגיגית פותח טפה והתם מפרש לה. וקתני מדצריסה למדנו: שפוקקין. את המאור צדבר שאינו קשור ותלוי: וקושרין. קשר שאינו של קיימא לכחחלה: ומודרין. מקוה ומטלניות: מאי דעסיך. דמותצת לרבי יצחק נפחא מהא מצי לשנויי לך הא מני צנן היא. ואי משום דקתני לה סתמא מותצת ליה דמדסתם לן כרצנן הלכתא כותייהו: נגר הנגרר נמי סתמא. קתני לא וסתם לן צהא צריצי אליעזר. דמנא רב מעשה רב למילף מינייה דכיון דסמיך למיעבד עובדא לקולא ש"מ הלכתא היא: **מתני'** צניטוי קרקע. גגון כיסוי צור ודות דהוי ככונה אי לאו דמוכחא צית אחיזה דילה לנמשקיל ואהדורי עצי: **גמ'** א"ר יוחנן והוא שיט סורס כלי עליהם. דכסיין הללו חזו לתשימש דעלמא אצל כיסוי כלי לא אמרינן כלי הוא: ודכ"ע משום דלוקמא ר' יוחנן צשיט תורת כלי עליהן אצטררכא ליה למימר דכי פליגי רבנן צכליס דחבריניהו צצריעא פליגי דאילו כלים דעלמא אע"ג דלית להו לכסייתין צית אחיזה מיטלטלי מה לי איכא צית אחיזה מה לי ליכא צית אחיזה אלא ככסוי כלים המוצריים לקרקע כגון תנור וכריס הוא דפליגי משום דמנו צמקת לכסוי צור ודות וגווינן הני אטו הני:

הדרן עלך כל הכלים

מפנין. אס צריך למקומן להושיצ שס אורחים להסב צכטעוה מפרש צגמרא: מפנין סרומה טעורה. כלומר ומהו מפנין דבר הראוי כגון אלו. תרומה טעורה דחזי לצהמת כהן^א אצל תרומה טמאה לא דאפילו לצהמת כהן לא חויא צצצת דאע"ג צדחול חויא דמתניא צכל עשה צצצמחים (דף גב). שאס ראה כהן מריצה לפני הכלב צצצת צצזים טוב לא חויא דזו היא צצצעורה מן העולם או להיסק או לצהמה ואין מצצצעין תרומה טמאה וקדשים טמאין צצזים טוב דמתנן (לעיל דף גב): ואין מדליקין צצצמן שריפה צצזים טוב ואוקימנא טעמנא משום דאין שורפינן קדשים צצזים טוב: (ז) לוף. מין קטניות שאינו ראוי חי אפילו לצהמה: לעורבין. כגון עשיריים שנגדלין עורבין לגדולה: וזדים. מין קנים הם שמוזרים כשהן רכים ואוכלים אותם: **גמ'** ארבע מהמש. אס לא היה שם אהל כשיעור ה' קופות לא יפנה אהל ד' מהם שאסור לגמור את האוצר דילמא חזי גומות צצצקרקעתו ומשוי להו: מאוצר גדול. ואס יש הרבה אין מפנין אלא חמש דחישנין לטיחא: מאי אצל לא אס האוצר. של א גימור את האוצר לא מנתת אמרת דהא מרישא שמינין ארבע מהמש: חתלה. אס לא התחיל צו להסתפק ממנו צבר למאכלו או למאכל צצצמתו דאס כן הוה ליה מוקצה ומתניתין רבי יהודה היא:

הדרן עלך כל הכלים

וביוצא בהן, אע"פ (שהן) פי"ק שמונה עשר מפנין ר' יהודה היא דאמר מוקצה. ור' שמוען לית ליה מוקצה. אצל כל פומא [עייקן כל זוז] בפרק במב מדליקין, וכבר פירשנו זה בפרק יציאת השבת.
וביוצא בהן, אע"פ (שהן) פי"ק שמונה עשר מפנין ר' יהודה היא דאמר מוקצה. ור' שמוען לית ליה מוקצה. אצל כל פומא [עייקן כל זוז] בפרק במב מדליקין, וכבר פירשנו זה בפרק יציאת השבת.
וביוצא בהן, אע"פ (שהן) פי"ק שמונה עשר מפנין ר' יהודה היא דאמר מוקצה. ור' שמוען לית ליה מוקצה. אצל כל פומא [עייקן כל זוז] בפרק במב מדליקין, וכבר פירשנו זה בפרק יציאת השבת.